

Barnás Márton - Györgyi Csaba - Labancz István

MONOSZKÓPOK ÉVE

Párhuzamos betűbolyongások

Lectori salutem!

***Üdvözlét leendő
olvasóinknak!***

Jó szívvel ajánljuk leendő
olvasóink figyelmébe most
készülő, közös kötetünket,
amelynek címe:

Monoszkópok Éve
Párhuzamos betűbolyongások

Barnás Márton

A Barlabor alkotói közösség alapító tagja. Versei, novellái, cikkei jelentek meg az Ezredvégben, Prae-ben, Búvópataokban, Újforrásban, Kolozsvári Helikonban, Új Emberben. Önálló művei: Klaus Molotov és az elmepalota; Klaus Molotov és a szívfitnesz. Társalkotóként: BARLABOR; BARLABOR II.; barlabonline; Barlaborok, lalalák és a mindenség tengere; BARLABOR – Utópia; BARLABOR –

Álmoskönyv. Alkotói hitvallása: „Az író ír, mert egyszer meg fogunk halni, s jó lenne addig valami nyomot hagyni. Arról, hogy mi az élet, s milyen ez az élet. Arról, hogy mi a világ, s milyen ez a világ. Azért, hogy tétje legyen minden szavunknak. A leírtaknak, s a le nem írtaknak is.” Személyes blogja: karmajegkrem.blogspot.com.

Györgyi Csaba

Prágai Tamás-díjas szerző. Ötödik, önálló kötete, amely tudományos-fantasztikus írásokat tartalmaz, 2024-ben *Holdak a folyó felett* címmel látott napvilágot. Korábbi kötetei: Mint két idegen; te, és, én; Barokk Vihar; égből égbe hulló. E művekben, önálló műfaj-kísérletként, leginkább nollák találhatók. Ez az írói forma egyúttal alkotói hitvallásnak is tekinthető: „A nolla mint forma, nem cél, sőt, még csak nem is egy jól kézhez szoktatott eszköz, hanem a valóság irodalmi ábrázolására irányuló szellemi törekvésnek a térhez-időhöz történő hozzáállása, vagyis egy kísérlet a lényeg láthatatlanságát létrehozó és fenntartó értelem minden egyes elemének újragondolására.” Irodalmi naplója a *Lépések Könyve*, amely személyes blogjának részét képezi (<https://vendegszoveg.blog.hu/>).

Labancz István

Szintén a Barlabor alkotói közösség alapító tagja. Művészeti evolúciója: filmezés, fotózás, írás és szerkesztés. Óbudai és kispesti kötődésű örökös útkereső. Alázattal, hittel próbálja megragadni a pillanatokat, felmérve a lehetőségeket, hisz a csapategységben, a közös gondolkodás erejében, az ember helyes cselekvő-képességében. Versei jelentek meg a Hetedik-ben és a Tiszatájban. Önálló kötete: Lui Leblanc, Sóbucka szülötte. Társalkotóként: BARLABOR; BARLABOR II.; L.E.író; barlabonline; Klaus Molotov és az elmepalota; Barlaborok, lalalák és a mindenség tengere; BARLABOR – Utópia; Klaus Molotov és a szívfitnesz; BARLABOR – Álmoskönyv. Alkotói honlapja a www.barlabor.hu, a közösségi médiában a L.I.mestone és a BARLABOR felületeken tűnik fel.

Kötetünk, a *Monoszkópok Éve* jelentős fordulópontot jelent egymásba fonódó alkotói munkásságunkban, ugyanakkor a kiadás költségei (hozzávetőlegesen: 600.000 Ft) meghaladják a lehetőségeinket, így számítunk magánszemélyek, intézmények, illetve vállalkozók szponzori támogatására is!

Előre is hálásan köszönjük az adományokat, amelyeket azzal szeretnénk viszonzni, hogy nagylelkű jótévedőink mind a kötetben –akár egész oldalas hirdetés formájában is, mind a későbbi könyvbemutatók során említésre kerülnek!

Lehetőség van a kötet előrendelésére is (nyomdai kiadvány: 4.000 Ft; e-könyv: 1.000 Ft)

Támogatási és elővásárlási ügyekben az alábbi elérhetőségeken fordulhatnak hozzánk:

Györgyi Csaba – mintketidegen@gmail.com
Labancz István – labancz1975@gmail.com

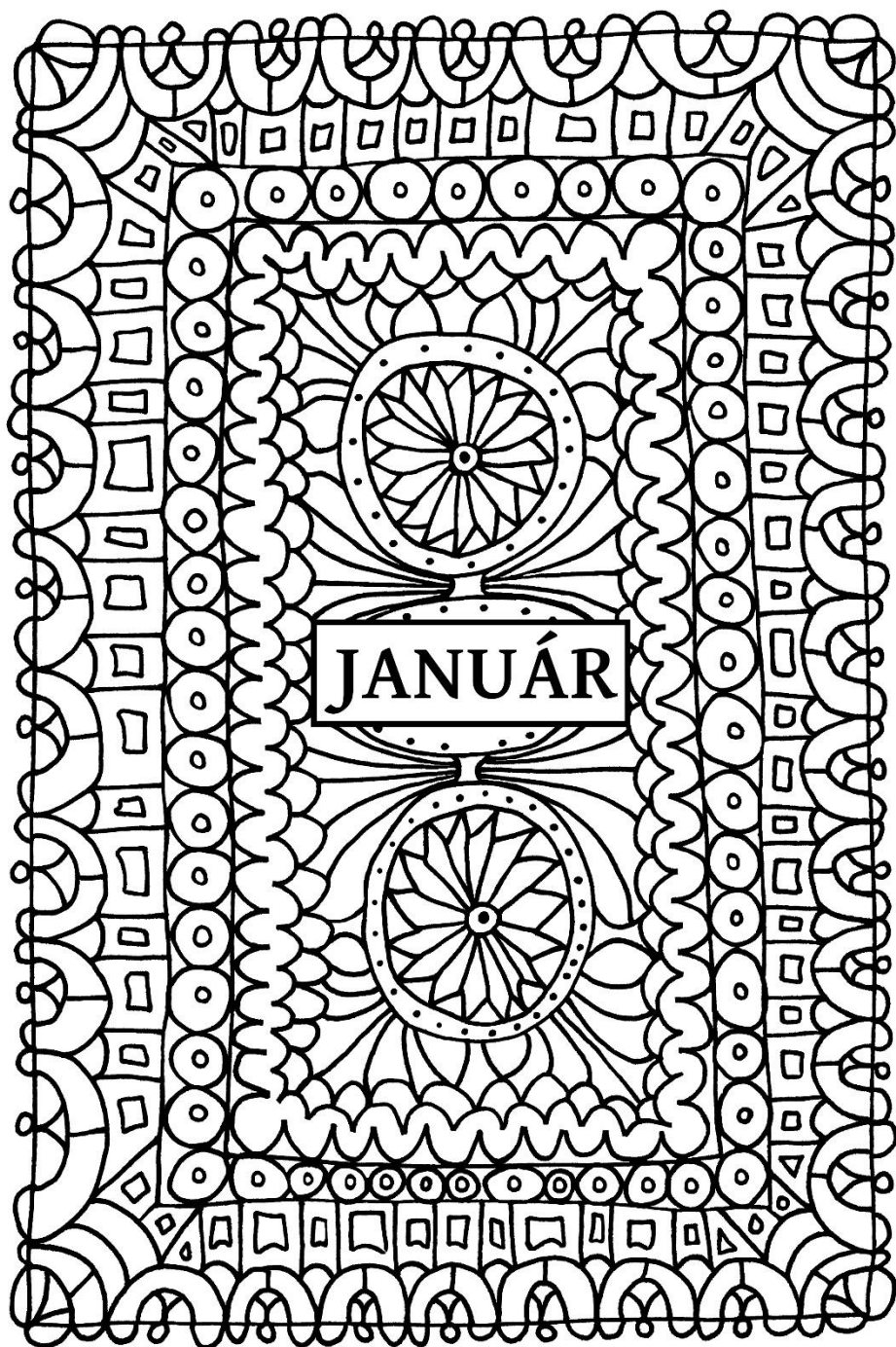
*...és íme, következzen két hónap
ízeltő a készülő kötetünkből:*

Barnás Márton – Györgyi Csaba – Labancz István

Monoszkópok Éve

Párhuzamos betűbolyongások

Dr. Kotász Könyvkiadó
Piliscsaba, 2027

Barnás Márton
Ábrándok

nem az a tanítás
a csendben találkozni
régebbi önmagam
üvöltésével
egyszeri anyám sikolyával
a csend a hely
ahol élhetünk
s szerethetünk bármit
bárkit aki számít
ami fontos
ami szavak s tettek nélkül is
van
nem mozog
a szív ha lélegzik
a csoda megtörténik

Barnás Márton
Egy perc alatt

az emlék istené
az élmény az emberé
így enyém apám
öregedése
betegsége
mit elengedünk
hisz a halhatatlansághoz
nincs közünk
ha már nincs rám
hatása semminek
letésem a lantot
s elmesélem
mit érek
nap poros habja
csapdossa
álmunkat bojkottra
csillagot ostorral
igazít a szív
rojtosra

Barnás Márton
Szörny

vitézkém
levitézlik
leviatán
ébredezik
mivégre
én
az valami
más
rajtam
kívül
lélegzik

Györgyi Csaba: *Ipariáda*

– Negyvenöt év! Mit év, szaktársak? Esztendő! Ugyanaz a munkapad, ugyanaz a bádogbögre, az olcsó kávé és az ingyenes, üzemi kockacukor is ugyanaz, csak a csomagolás változott. Valamit még, az utolsó szó jogán... Itt van balra tőlem ez az ablak, pontosabban egy nagy keretben sok apró, átlátszatlan ipari üveglap. Így majd egyszerűbb lesz cserélni, mondták, már ha cserélni kell. Nem kellett. Huszonhárom éve álltam itt, a munkapadnál, amikor az egyik, úgy fejmagasságban, egy kicsit megrepedt. Valami elkezdődött! Nyolc év múlva ugyanott egy újabb roppanás. Tizenhét év, pardon, esztendő, és pakk! Foghíj lett a kis keretben! Nem szóltam, hát nem cserélték. Emlékszem, hogy akkoriban húzták ki az első fogamat is... Attól kezdve azon a kis nyíláson keresztül végre kiláttam a gyárudvarra, a bogáncsokra, a csalánosra és a téglafalból kiserkent, ferde törzsű vadszilvafa-magoncra. Végül aztán csak eltelt az a negyvenöt esztendő, egy emberöltő... egyetlen kis nyílás egy végtelen ablakkeretben. Rebesgették fönt, az irodán, amikor az előbb ott jártam a nyugdíjpapírokért, hogy nemsokára bezárják a gyárat. Hát, ha be is zárják, engem már nem zárnak be vele, az biztos! Amúgy meg köszönöm a szép vázát! Jó lesz majd a bogáncsok. Búcsúzó, de tessék, itt van még ez a plakát, amit az irodán nyomtak a kezembe! – Henrik bá' a munkapadja aljáról kihúzott egy kis rajzszöveget (rég darab, alig látni már ilyesmit), és kitűzte vele a gazdag igénytelenséggel elkészített, kézzel girbegurbán megírt, majd különféle, színes újságokból és szórólapokból kivágott fotókkal véletlenszerűen illusztrált plakátot a faliújságra, nyakon ragadta az ajándékba kapott vázát, majd örökre elment.

A brigád egy darabig vallásos áhítattal állta körül a kétségkívül látványosra sikeredett hirdetményt, amelynek láttán néhányan még könnyeztek is, majd a rangidős, eleinte még csak bátortalanul remegő, majd egyre öntudatosabb munkáshangon, felolvasta a szövegét. Egészen úgy hangzott, mintha az éppen nyugdíjba vonult szaki végrendelete lett volna, pedig csak az üzemi kultúrpropaganda egyik jól-rosszul sikerült termékéről volt szó: Lada-taxi, satufék! Jó helyen vagy! Megérkeztél a gyár falának támasztott Aranykéve Vasipari Kultúrotthonhoz, ahol közkívánatra idén is megrendezzük az Aranykéve Vasipari Bált! A belépődíj, amelyet most is apróban kérnénk, mivel ötvenesből ebben az évben sem tudunk visszaadni, huszonhárom forint lesz, de cserébe a büfében egy ingyenes velkám-drink is jár elegáns műanyag pohárban! Ugyanitt szalontüdő, zónapörkölt és rigójancsi írátható!

Mindenki fogja be... a zene hullámhosszát, amelyet a népszerű Vaslemezjátszó Duó (régebben: Új Barázdák Trió) egyik, jelenleg még szabadlábban védekező fele, Ferike, többszörös Máté Péter-imitátor díjas szolgáltat a tőle (tőlük) már megszokott, széles hangterjedelemben és kreatív repertoáron! A táncteremben a lekérés már-már kötelező, de a hopszázás továbbra is tilos!

És ma vajon ki lopja el a show-t? Tiborunk, a félkövér, üzemkonyhai segéderő, alighanem megint készül valamire! A báli madarak azt csiripelik, hogy fogunk ma még látni valakin egyszerre bajuszt és banánszoknyát...

A tombola fődíja, ahogy azt már megszokhattátok az elmúlt évtizedek során, tizenegy (igen, emeltük a tétet!), elegáns, hosszú nyakú váza testvérüzemünk, a Cseréptörés GMK jelentős mennyiségű felajánlásából! Amúgy ingyen is lehet vinni, akár többet is, amíg a készlet tart, szóval nem nagyon érdemes kapkodni, bőven jut mindenkinek, csak vigyetek belőle, ne kelljen már megint könyörögni, de tényleg! A tombola után Gázmájer igazgató úr fontos bejelentést tesz!

Zárás és lámpaoltás, a tetőfokára hágó hangulat függvényében, legkésőbb este kilenckor! Jó szórakozást kívánnak a szervezők: Ilonka az irodáról, Korn „géppuskaláb” Berci (ügyfélkapcsolat és karbantartás... főleg villany), és nem utolsósorban Ermitázs, a brigád mindig fickós kabala-óriásnyula! Jövőre, ha még áll a gyár, nyúlporékölt is lesz nokedlivel!

*

Kezét csókolom, Irónia néni! Meg tetszik még ismerni, aranyos? Én vagyok az, Garzon, a néni régi albérlője, jelentéktelen, külvárosi utcák álmokat kergető, garabonciás kóborkabátja, hajnali vasútállomásokon vonatkésés miatt fölszedhető haver, akivel szívmengető dolog huszonhárom esztendő elteltével halál lazán random lepacsizni, hogy „Szevasz, Garzon! Hát tényleg te vagy az, öregem? Kicsit azért meghíztál! Hol az a vicces, tarka sálad?”

Annak idején, vagyis még a nagy iparstratégiai irányváltások erőterében felszámolt alsótöltési II. Lapkartömlőgyár brigádnaplójába én jegyeztem fel Irónium bácsi munkáséletének szakszervezeti anekdotákkal gazdagon fűszerezett, édes-bús fejezeteit. Hát a brigádnapló első lapjára varrt díszgomb vajon honnan való? Csak nem a néninek abból a pingált, faragott ládikájából, a kredenc sarkáról, maga a ládikó pedig messziről, valamelyik határmente akármelyik oldaláról, abból a tenger felé lejtő, kis faluból, ahová Irónia néni és Irónium bácsi idegen ajkú ősapái egy esős este az égből csónakokon megérkeztek?

Irónia néni, én vagyok az, Garzon! Tessék már azt nekem megmondani, és ezt most tényleg egészen komolyan kérdezem, szóval ne tessék haragudni, de mi a fészkes galambfiókáért tetszett még az éj beállta és a koromfekete, csillagsávós lobogó felvonása előtt... hazalebegni?

*

A brigád harminchét esztendő elteltével újra találkozott a Gyár romosan is büszke épületénél.

Volt, aki időközben vett valahol, valami rom mellett, egy rétet. Volt, akit egy külvárosi házmester fogadott örökbe, s volt olyan is, aki csak erre az alkalomra tántorgott haza Amerikából, hogy a múlt édességeivel egy kicsit befoltozgassa füstölgő lyukakkal borított életét.

Amikor az összes, hajdani irodista megérkezett, körbeálltak, szépen megfoglák egymás kezét, és a brigádvezető vezetésével még egyszer, s utoljára közösen elénekelték az iroda régi, kedves himnuszát, aztán megkoszorúzták a gázpalack-robbanás következtében hősi halált halt konyhás Julika néni emléktábláját, majd szó nélkül szétszéledtek. Ki-ki ment a maga dolgára.

A brigádvezető azonban még maradt egy kicsit... A találkozó alatt egyedül az ő szemében csillant meg pár könnycsepp, de nem Julika néni, hanem az egyetlen és örök Olga miatt, akinek halovány árnyalakja talán még akkor is a termelési átalány-juttatások kimutatásai fölött görnyedezett a szétdobált, irodai limlomok között.

A brigádvezető elmélázva ki-be kapcsolgatta alkalomhoz illő, vetkőző-nős golyóstollát, majd fogta magát, és tempósan visszataxizott a Nyíregyházi Ipari Kombinát öregotthonába, hogy még elérje a kvízzel egybekötött, esti tejbegríz-partit. Van, amit nem érdemes kihagyni!

*

A gyári veterán százhuszonegyedik születésnapjára ezúttal mindenki összegyűlt. Ott volt a csapat apraja-nagyja. Protector Ivanu kérdésére az öreg egy kicsit felemelkedett a helyéről, aztán visszahuppan, majd beszélni kezdett:

– Hogyhogy melyik volt életem leghosszabb estéje? Nekem az egész életem egy hosszú este, a házfalokról visszaverődve önmagukat bennem kereső fények estéje, a valóságnak értetek rajtam fájdalomcsillapítás nélkül és szándékos lassúsággal végigballagó ösvénye. Ez azért így szép, nem?

Labancz István

Lui, a bűvész

Esküszöm, hogy lassítok,

midőn gyógyírt nem lelek
minden nyűgre, az titok,
hogy csinálnám, fekete
cilinderem amikor
kell, bőszen megemelem,
nyulat húzok majd ki ott,
a dermedt szeretetet
szabaddá teszem legott,

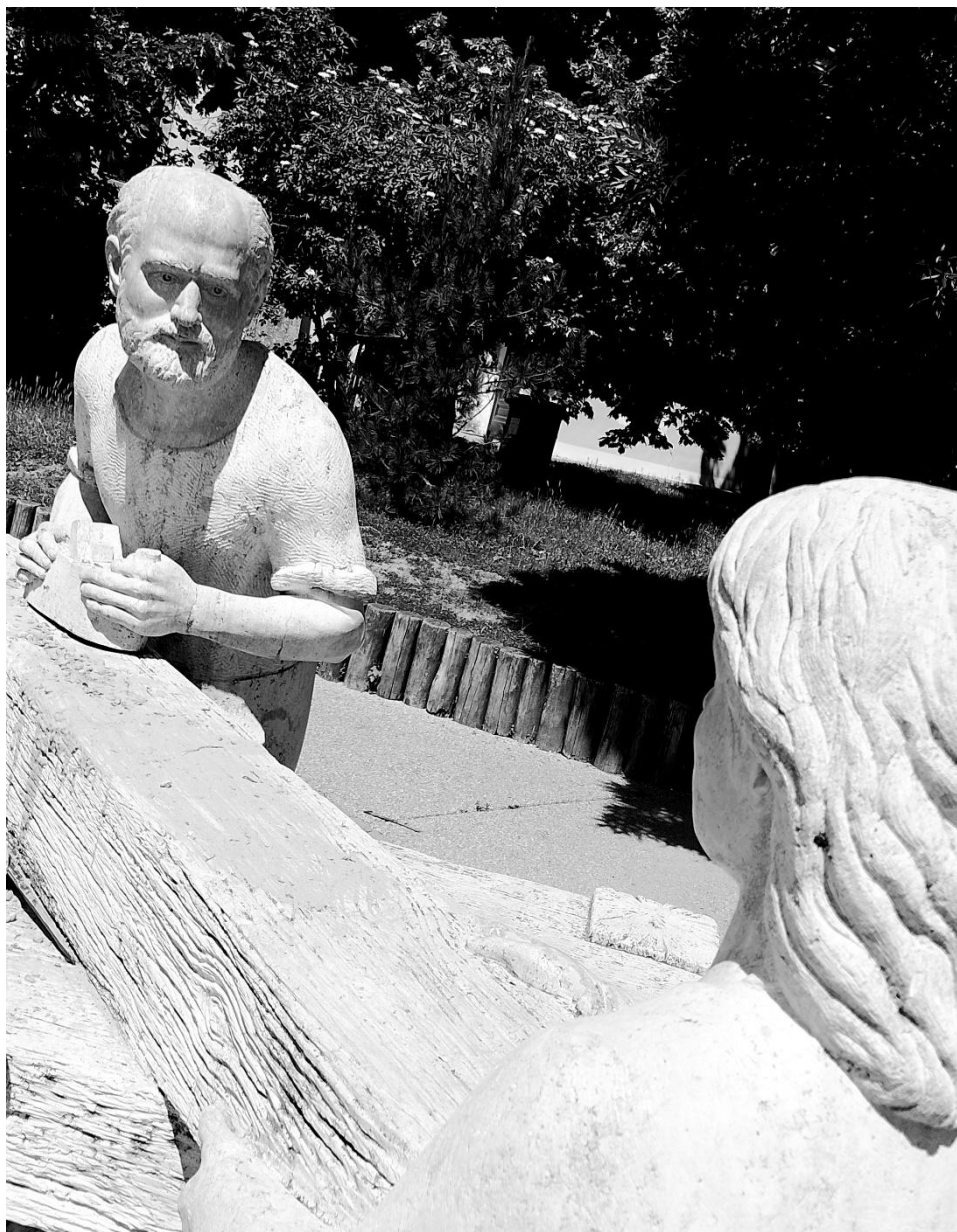
a nézők felől tapsvihar,

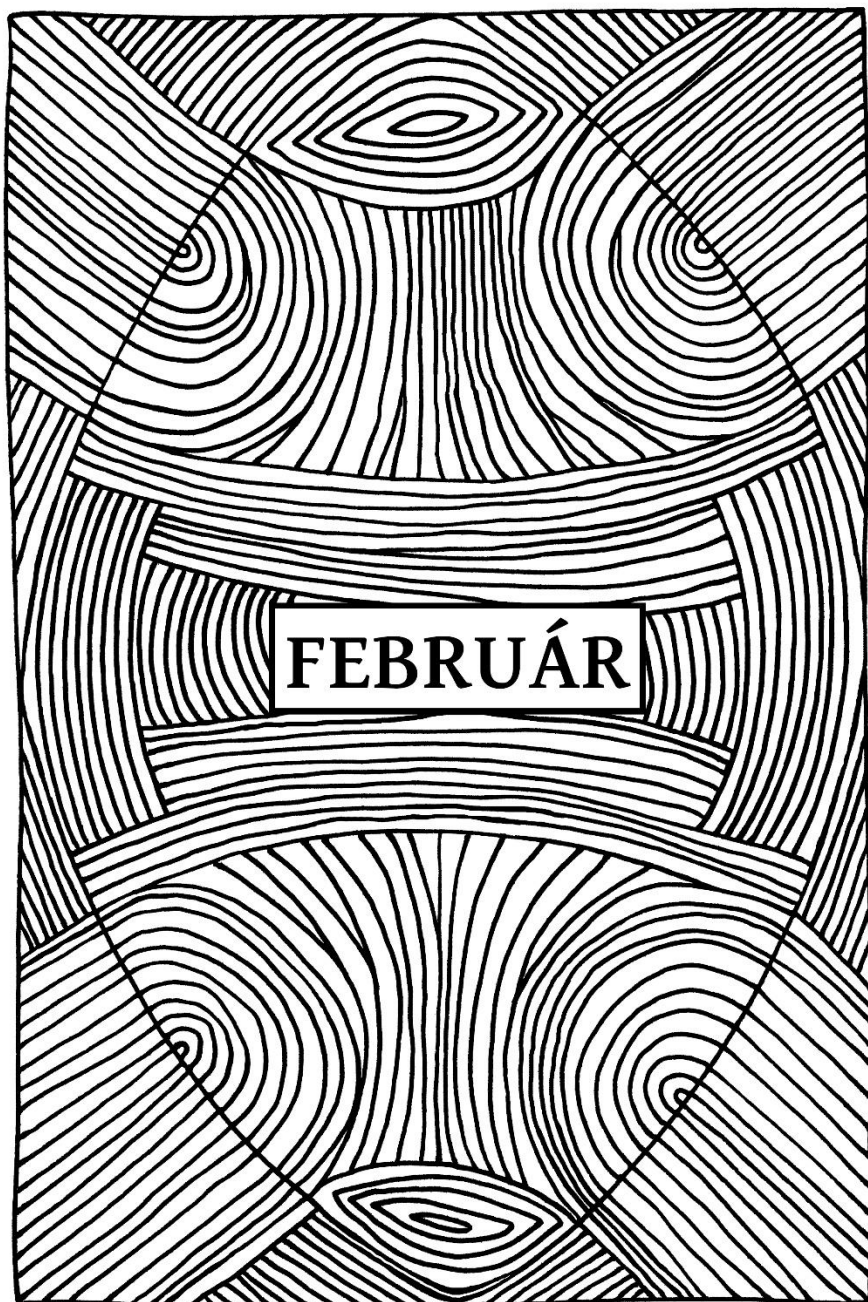
egy hajléktalan az utcán
egy morzsát dob két galambnak.

/Sóbucka, Januárius utca 13./

Barnás Márton
Elismerés

azt sejtéd
lelkem becsomagol
elrejt
az ember lényege
valami légiesben
erjed
súly és szivárvány
mint a pompás
pokol és márvány
sejtéd hol vagyok
láthatatlan látvány
végtelen
partján keressük
a szót mintha
tudnánk mi
a képtelen

Barnás Márton
Rációk

habzó szájjal
múlt és jelen
puhán izzad
ki eltűnik
a jelben
kérdézi a múlt
mi az ami elmúlt
a jelen megfejt
magának
totálba

Barnás Márton

Nem

veled leszek
egy egész
igazán teljes
a szívem
másik
galaxisban
verdes
haza ha
nem jutok
mea culpa
utánam
porontyok

Györgyi Csaba: *A halál oka*

– Mint a kő, olyan lett a lelkem! – mondta büszkén a haldokló, s lehetőségeihez mérten utoljára még egy kicsit ki is húzta magát az ágyban.
– Mint a kő, olyan lett a lelked! – mondta mély és pótolhatatlan veszteséggel a hangjában egy friss színekkel játékosan átítatott, tiszta kis fénysejtelem a plafon felől.

*

Rövid hír tudósított arról, hogy egy VIII. kerületi lomtalanítás során valaki kidobott egy koporsót. Vajon már nem volt rá szüksége? Esetleg a türelem fogyott el? Vagy talán csak egy modern, de nagyon is kifejező, temetkezési rítusról van szó?

*

Megérkeztek a faluba bő ruháikban az arcmásolók, s azt mondták, hogy a télnek már sosem lesz vége. Arcunkat arcukba fotózták és megültek a gerendán, hogy csendben megvárják, míg teljesen kiürül a falu. Utána ők élték életünket, és a tél sohasem ért véget.

*

– Vádlott, álljon fel! Miért lőtte le a feleségét?
– Tisztelt Bíróság! Anne nem volt igazi! A bőre mintha gumiból lett volna, és a szemei... a szemei kabátgombok voltak! Tehát nem gyilkoltam meg senkit, legfeljebb arról lehet szó, hogy elrontottam egy játékbabát!
– Rendben van, George! Menjen szépen haza, viszont a gombokat kérem vissza, mert hiányoznak a kabátomról! Az én drága Tamarámnak ugyanis az összes szemére szüksége van a tájékozódáshoz ezekben a felettébb szeles szekrényidőkben! Vihet egy csokikonzervet is, ha szereti...

*

Az, hogy a lélek vagy tudat léte folytatódik-e a test halálát követően, biztosan független a lélek vagy tudat ezzel kapcsolatos vélekedéseitől, ugyanakkor biztosan nem független a lélek vagy tudat természetétől.

Ebből az következik, hogy korlátozott, spirituális erőforrásainkat bölcsőbb a lélek vagy tudat természetének megismerésére, különösen önismeretre fordítanunk, mintsem a túlvilág fürkészésére. Annál is inkább, mivel ez utóbbi a világértelmező mitológiák ingoványos területére vezetheti azokat, akik felnőtt létükre sem hajlandóak érett módon viselkedni.

*

Vettem egy helyes kis kalyibát Tibet és Bhután határán, jó másfél mérfölddel az utolsó, foghíjas, magashegyi falucska felett, melyet széljáró angyalok mindig álmos, mindig vén leszármazottai laknak.

A csak ügyyel-bajjal megközelíthető, sziklapárkányon álló háztól erős kőhajításra patak, a ház mögött nyújtózkodó, napos szélárnyékban pedig keskeny földsáv, amely egy szorgos embert éppen el tud látni elegendő harapnivalóval.

Azt kérdezitek, mikor indulok, hogy mindent hátrahagyva végleg odaköltözzem? Ki tudja? Talán már régóta ott lakom. Tulajdonképpen mindegy is, hiszen a ház mindig lakatlan volt, és az is marad egészen az idők végezetéig, sőt, alighanem még azután is.

*

Ha egyszer majd megszűnik a lélek nyugtalansága, az vagy a lélek visszavonhatatlan megszűnését, vagy a továbbra is létező lélek nyugtalanságának a megszűnését jelenti, vagyis a lélek megnyugvását. Megszűnés vagy megnyugvás! Lehet választani, kérem szépen, csak egyet ne tessék csinálni: összekeverni ezt a kettőt!

*

... és végül már csak hadarva suttogott, sőt, talán már csak a szája mozgott: – Közismert, hogy az egymás felületén lassan, moccanva el-elmozduló, városszéli csillagtengerek szunnyadása mindig is elősegítette a szabálytalan dallamok mintájára lettük létrejövő égboltok képződését. Nincs magány, és nem kell az ébredés sem! Köszönöm, barátom, de mivel én már ébren vagyok, te pedig még csak lefekvéshez készülödsz, egymáshoz képest mi tulajdonképpen nem is létezünk.

*

Megtörtént, de sem megfontolások, sem érzelmek nem kísérték, sőt, még csak az értetlenség páráját sem vonta magához az ilyenkor szokásosan átvonuló, nagy test által hátrahagyott úr. Mint madár a távvezetékről, úgy röppent fel egy fél „Velem ilyen nem történhet meg!”, s csak néhány régi, belső történet szereplője vetett még rá egy-egy lapos, összeszedetlen pillantást, ráadásul nem is maguk az emberek, csupán saját jogon önállósult szemeik.

A nagy haragban, ahol ott az a rengeteg halott, egyébként nem is annyira rossz, bár a legtöbben alighanem ölni tudnának egy csésze jó teaért.

*

Egy tengerparti kastélyba költöztettek, ahol a tárgyak és a folyamatok, bár nem olvadnak össze, mégsem öltének magukra vagy vonzanak magukhoz betűket és szavakat, ugyanis teljesen azonosak saját fogalmaikkal és képzeleteikkel.

A halálraítéltek kiváltságaként végül én is kaptam még egy percet, hogy megengedjek magamnak egy utolsó gondolatot:

– Hiányozni fog ez az agyat-szívet szagató, s így magát a mindenséget jelentő fájdalom. A felejtés végtelenbe futó sztrádáján úgy válik folyamatossá az ébredés, hogy saját magamtól egy ismeretlen pont felé szabadon esve pillanatról pillanatra robban ki, majd hull magába az, hogy vagyok. Igen, így: én nélkül! Már csak a vagyok, a vagyok és a tenger nem meztelen.

Névtelen, évtelen és éktelen végtelenbe érkezem, amely csupán egyetlenegy a sok közül.

*

nincs több varázslat
a test útja véget ér
szárnyas élet jön

Labancz István

A viskó

Kezdetben vala a Föld nyers hava,
mindent borító, földet takaró,
szennyezett, makacs természet szava,
jártam után sárnyomot kavará.

Úgy nyitok be új honom ajtaján,
hogy tudom, múltam terhét kint hagyom,
agg testem sebzett, térdem hajlatán
hegek...arcom vágása kín nagyon.

Székem volta most a mentsvár: – Ments már!
– suttogom, poros táskám földre hull,
egy jegyzet és egy tükör is lenn vár,
most asztalra teszem, egy szálka szúr.

Arcomat vizsgálva, szavakat jegyzek...
...csend...béke...akarat

